

[Jens Jensen.]

direktorat enten i Aarhus eller København, hvorefter arkitekterne rejser hjem med den eventuelt rettede skitse og udarbejder projektet. Mig forekommer denne fremgangsmåde dyr og upraktisk, og den medfører spild af tid. Denne ordning er ikke heldig. Rejseudgifterne gør deres til at forøge byggeomkostningerne, og regningen skal betales af bygherren. Der stilles krav om mange ting, f. eks. forsatsvinduer, ekstra fundamenter, faste skyllekar i kælderen og meget andet.

Når jeg rejser spørgsmålet, er det, fordi jeg synes, at her er et område, hvor man med fordel kunne ændre de bestående forhold. Jeg ville finde det praktisk og også forsvarligt, at man gjorde byggeriet frit på den måde, at når der projekteres efter byens egen byggevedtægt eller der de steder, hvor en sådan ikke er sat i kraft, projekteres forsvarligt, burde det være tilstrækkeligt. Man ville herved opnå besparelser i byggeudgifterne og skåne den projekterende arkitekt for megen tidsspilde. Hvis man endvidere ville se bort fra kravene og henstillingerne om forsatsvinduer og de mange andre ting, vil jeg anslå besparelserne til ca. 1 500—2 000 kr. for et almindeligt parcelhus.

Jeg beder den højtærede minister tage dette spørgsmål op til nøje undersøgelse og overvejelse. Det ville glæde mig, om ministeren ville tage hensyn til mine synspunkter. En eventuel ændring på dette område ville efter min bedømmelse medføre materialebesparelser, så der kan bygges flere boliger, byggeriet vil blive lidt billigere, bygherrens penge kan bedre strække til, huslejen bliver mere overkommelig, og boligministeren vil få lettere ved at finansiere byggeriet. Jeg har rejst disse spørgsmål, og jeg håber, at den højtærede minister vil svare på dem.

Til lovforslagets paragraffer skal jeg kun gøre en bemærkning vedrørende lånegrænsen, som nu reguleres opad med 5 pct. for det private byggeri, medens lånegrænsen for foreningsbyggeri, nemlig 97 pct., forbliver uændret. Når man ønsker at bringe de to udlånsgrænser nærmere mod hinanden, tror jeg, det ville have været en bedre løsning at have reduceret de 97 pct., men det kunne man altså ikke blive enig om. Jeg har den opfattelse, at den høje statsfinansiering har virket til at gøre byggeriet endnu dyrere.

Jeg anbefaler på mit partis vegne også dette lovforslag.

Det sidste lovforslag om ændring i folke-

forsikringsloven kan jeg ligeledes anbefale til vedtagelse her i tinget.

Bouet: Den kendsgerning, at det nu er femte gang, man forsøger at ordne forholdet mellem ejer og lejer ad lovgivningens vej, viser, hvor vanskeligt dette problem er.

Selvom det foreliggende forslag, der er resultatet af partiernes langvarige forhandling, nu bliver vedtaget, vil det ikke medføre tilfredshed, hverken hos ejerne eller hos modparten, lejerne, hvilket fremgår af de mange protester, der er fremkommet fra begge parter. Kraftigst har protesten været fra husejernes side, og for mig, der hverken er ejer af en udlejningsejendom eller lejer i en sådan og derfor ikke er personligt interesseret i spørgsmålet, men måske kan se mere objektivt på sagen, står husejernes protest som den bedst begrundede. Der er for mig ingen tvivl om, at specielt de husejere, der har beholdt de ejendomme, de havde før 1939, er en af de dårligst behandlede grupper i vort samfund, idet huslejestoppet har umuliggjort, at de blot tilnærmelsesvis fik dækning for de voldsomme prisstigninger, som har fundet sted på alle områder, og ikke mindst for vedligeholdelsesomkostningerne, specielt de udvendige vedligeholdelsesomkostninger.

Jeg forstår derfor meget vel den kraftige kritik, der er rejst fra husejernes side, men når man giver denne kritik en så voldsom form overfor den højtærede indenrigs- og boligminister og hermed også overfor det konservative folkeparti, skyder kritikken efter min overbevisning langt over målet. Jeg kan nemlig ikke tro, at nogen husejer for alvor har kunnet tænke sig, at selvom man fra husejerside gennem fyldige og meget detaljerede beregninger over de skete stigninger kan hævde, at et budget for en udlejningsejendom siden 1938—39 er steget med ca. 116 pct., skulle den højtærede boligminister have kunnet fremsætte et forslag her på rigsdagen om en generel husleje-forhøjelse på 50 pct., eller blot 25 pct., med nogen som helst mulighed for blot at få en forhandling i stand på dette grundlag. Men selvom der her i rigsdagen havde været et kompakt flertal for at anerkende husejernes krav, måtte man fra rigsdagens side tænke sig mere end to gange om med hensyn til, om det var forsvarligt i en inflationsperiode som den, vi er inde i, at forhøje udgifterne til husleje så stærkt, når man betænker, at en generel forhøjelse af huslejen med blot 5 pct. får pristallet til at stige, såvidt jeg husker, med 1 point.